

P a š n i k.

Šolski red. Vsako delo, tedaj tudi vsaka še tako majhna šola mora se ravnati po dobrem, premišljenem redu, če hočemo, da kaj koristi. Ni tedaj prav, če učitelj tebi nič, unemu nič, hodi v šolo in uči po vsakdanji navadi, in priganja in kermi učence sedaj na to, sedaj na uno stran, kakor mo je ravno po volji, ali kakor ga napeljujejo navadne okoliščine vsakdanjega časa. — Učitelj naj koj o začetku leta preden začne šolo, dobro prevdari, kako bo to šolsko leto po pridobljenih skušnjah bolje učil, in naj si za to napravi pameten načrt — šolski red, po katerem naj se potem na tanko ravna. Tudi učenci se morajo navaditi reda, ker red je duša pri vsakem delu.

Kako se pri otrocih jezik odpira. Učeni možje so se že večkrat trudili, da bi na tanko zvedili, kako pri otrocih glasi izvirajo, in skušnja jih je učila, da vsi otroci, tedaj brez razločka kake narodnosti, ko so stari 2 — 3 leta, izgovarjajo naj lažje te le glase: ab, ob, ub, eb, ib, ba, bo, bu, be, bi, am, om, um, em, im, ma, mo, mu, mi, ad, od, ud, ed, id, da, do, du, de, di, al, ol, ul, el, il, la, lo, lu, le, li, an, on, un, en, in, na, no, nu, ne, ni, af, of, uf, ef, if, fa, fo, fu, fe, fi, va, vo, vu, ve, vi, av, ov, uv, ev, iv, ba, ma, mam, ab, am, aba, ama, baba, dam, dama . . . Ti glasi tudi kažejo učitelju, kako naj pri prvih čerkah ravna z učenci; na drugi strani pa je to znamenje gotovo pravo, da je naš slovenski jezik naj lažji in pripraviši za prvi poduk v šoli, ne pa ptuji, katerega se morajo naši učenci tu pa tam komaj v šolo stopivši učiti.

Pomenki

o slovenskem pisanju.

XIV.

T. Kakor so se naši učenostniki večidel že sklenili v imenovanji prvega knjižnega jezika slovanskega; tako se bodo morebiti kmali zedinili tudi v popisovanji razmere, v kateri je do sedanjih sploh in posebej do slovenskega. Razun imena je sorodnost med njima pač velika.

U. Te pa tisti ne čislajo, kateri nove slovenščine do dobrega ne poznajo; ko bi jo bolje poznali, bi jo mnogi tudi dru-